

PRIJEDLOG STATUTA REKOM-a

UKRATKO

REKOM je međunarodno tijelo koje osnivaju nasljednice nekadašnje SFRJ [strane ugovornice] Statutom te Komisije. Razdoblje djelovanja Komisije je tri godine, s tim da se može produžiti za najviše šest mjeseci. Financira se iz doprinosa strana ugovornica i donacija.

Sastav Komisije

Komisiju čini dvadeset članova i članica, pri čemu se:

- u Bosni i Hercegovini bira pet članova/članica;
- u Hrvatskoj, Srbiji i Kosovu biraju po tri člana/članice;
- u Crnoj Gori, Makedoniji i Sloveniji biraju po dva člana/članice.

Izbor članova/članica

Predsjednik/predsjedništvo države ugovornice vrši konačni izbor članova i članica Komisije između kandidata i kandidatkinja sa liste koju dostave selekcijski odbori u stranama ugovornicama.

Uredi

Sjedište Komisije je u Sarajevu, BiH. Komisija uspostavlja urede u stranama ugovornicama. Može osnovati mobilne istražne timove.

Ciljevi

- utvrditi činjenice o ratnim zločinima i drugim teškim kršenjima ljudskih prava počinjenima na području nekadašnje SFRJ u periodu od 1. siječnja 1991. do 31. prosinca 2001. godine;
- utvrditi činjenice o političkim i društvenim okolnostima koje su odlučujuće doprinijele izbivanju ratova ili drugih oblika oružanog sukoba, kao i činjenju ratnih zločina i drugih teških kršenja ljudskih prava, te posljedice zločina i kršenja ljudskih prava koje su se dogodile i u razdoblju nakon 2001. godine;
- priznati nepravde nanesene žrtvama, u cilju izgradnje kulture solidarnosti i suoćanja;
- doprinijeti rasvjetljavanju sudbine nestalih;
- doprinijeti tome da političke elite i društva u postjugoslavenskim zemljama prihvate činjenice o ratnim zločinima i drugim teškim kršenjima ljudskih prava.

Zadaci

- prikupiti podatke o slučajevima ratnih zločina i drugih teških kršenja ljudskih prava, pružiti njihov detaljan opis, prikazati obrasce kršenja prava i njihove posljedice;
- prikupiti podatke o sudbini nestalih i surađivati s nadležnim tijelima koja se u stranama ugovornicama bave potragom za nestalima;
- izraditi popis ljudskih gubitaka u vezi s ratom ili drugim oblikom oružanog sukoba;
- prikupiti podatke o mjestima zatvaranja, osobama koja su protupravno zatvarane, podvrgavane mučenju i nečovječnom postupanju, i izraditi njihov sveobuhvatan popis uz zaštitu identiteta gdje je to neophodno;
- održati javna slušanja žrtava i drugih osoba o ratnim zločinima i drugim teškim kršenjima ljudskih prava;
- preporučiti reparacije za žrtve; i
- izraditi, objaviti i predstaviti završni izvještaj na način koji će omogućiti da izvještaj dopre do što šireg kruga ljudi u post-jugoslavenskim zemljama.

Nadležnosti

Komisija utvrđuje činjenice u vezi s ratnim zločinima i drugim teškim kršenjima ljudskih prava obuhvaćajući ali se ne ograničavajući na sljedeće: genocid, progon, ubojstva, porobljavanje, protupravno zatvaranje, mučenje, prisilne nestanke, deportaciju i prisilno premještanje stanovništva, silovanje i druge teške oblike seksualnog zlostavljanja, oduzimanje i uništavanje imovine velikih razmjera, uzimanje taoca, uništavanje vjerskih i kulturno-povijesnih objekata, korištenje civila i ratnih zarobljenika kao "živih štitova" te sistematsku diskriminaciju.

Javna slušanja žrtava i drugih osoba

Komisija održava javna slušanja na kojima žrtve govore o svojim stradanjima i stradanjima njima bliskih osoba.

Javna slušanja obuhvaćaju i počinitelje ratnog zločina ili drugog teškog kršenja ljudskog prava, svjedoke, kao i osobe koje su pomogle žrtvama.

Davanje izjave na javnom slušanju je dobrovoljno.

Elektronski mediji u državnom vlasništvu, odnosno javni servisi, emitiraju, izravno ili naknadno, javna slušanja. Komercijalni elektronski mediji imaju pravo prenositi javna slušanja, pod istim uvjetima koja vrijede za javne servise.

Tematske sesije

Komisija može održati javne sesije o djelovanju državnih institucija, političkih organizacija, kulturnih i znanstvenih ustanova, crkava i vjerskih zajednica, i medija uoči i tijekom rata, odnosno drugog oblika oružanog sukoba, a u odnosu na činjenja ratnih zločina i drugih teških kršenja ljudskih prava.

Nalazi o ratnim zločinima i teškim kršenjima ljudskih prava

Komisija ima ovlast, na osnovu utvrđenih činjenica, u završnom izvještaju konstatirati da postoji ozbiljna sumnja da je određena osoba počinila ratni zločin odnosno teško kršenje ljudskih prava. Takav nalaz nema učinak sudske presude, niti prejudicira ishod eventualnog sudskog postupka.

Komisija je obvezna:

- obavijestiti tu osobu o svojoj namjeri da donese takav nalaz;
- priopćiti toj osobi sadržaj nalaza, podatke na osnovu kojih se nalaz donosi i razloge na kojima je nalaz zasnovan;
- pružiti toj osobi mogućnost da u razumnom roku odgovori na predloženi nalaz.

Izrada i objavljivanje završnog izvještaja

Tri mjeseca prije kraja svog mandata Komisija objavljuje završni izvještaj.

Komisija predaje istovremeno završni izvještaj predsjednicima/predsjedništvu strana ugovornica i objavljuje ga na internet stranici Komisije istovremeno na svim službenim jezicima strana ugovornica, na engleskom jeziku i u audio formatu.

REKOM
Daj potpis!